

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC171

Zaaknummer Klachtencommissie 2010T160

datum uitspraak 29/05/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [naam],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam,

te voldoen door:

de Congregatie der Nederlandse Jezuïeten,
gevestigd te [naam],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 2 juli 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 1 maart 2012 met zaaknummer 2010T160, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van verweerder waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

Bij brief van 22 oktober 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft hierop geantwoord bij brief van 23 november 2012. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren en heeft dat gedaan bij brief van 7 januari 2013.

Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker was misdienaar in de [kerk] van de [parochie] in [plaats], van welke parochie wijlen pater [voornamen] [naam] S.J. (hierna genoemd: [naam]) destijds kapelaan was. [naam] was ook actief in het [instelling] in [plaats]. Verzoeker mocht ongeveer een keer in de drie weken (bij toerbeurt) de kamer in de pastorie van verzoeker opruimen. [naam] vroeg dan of verzoeker bij hem op schoot kwam zitten. [naam] heeft bij die gelegenheden geregeld zijn hand op het been van verzoeker gelegd, de hand van verzoeker vast gehouden en met de penis van verzoeker gespeeld. Ook heeft [naam] de intieme delen van verzoeker betast en probeerde hij om met zijn vinger de anus van verzoeker binnen te dringen tijdens het passen van het nieuwe voetbaltenu. Het misbruik speelde zich af in de periode [periode]. Bij aanvang van het misbruik was verzoeker 10 jaar.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 1 maart 2012 (zaaknummer 2010T160) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 6 maart 2012, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Commissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt zich dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn.

De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 22 oktober 2012 is namens verzoeker bij brief van 23 november 2012 van mr. Van Gijn de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Ten gevolge van het misbruik heeft verzoeker concentratieproblemen ontwikkeld evenals diverse psychische problemen, waardoor hij alleen de LTS heeft kunnen afronden. Het afronden van een verdere opleiding is -ondanks zijn wens daartoe- niet mogelijk gebleken. Verzoeker heeft tot heden een moeilijk leven gehad op zowel het persoonlijke als het maatschappelijke vlak. Hij is ontspoord geraakt ten gevolge van het misbruik, hetgeen uiteindelijk er toe heeft geleid dat hij sinds [jaartal] wegens ziekte arbeidsongeschikt is geraakt. Hij heeft door het misbruik geen gemiddeld opleidingsniveau kunnen bereiken met een bijbehorend inkomen. Hierdoor heeft verzoeker vermogensschade geleden die wordt begroot op meer dan €100.000. Tevens maakt verzoeker aanspraak op smartengeld.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5 (bij voorkeur als uitzonderlijk misbruik) en maakt hij aanspraak op het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 7 januari 2013 gereageerd en -kort samengevat- het volgende gesteld.

Verweerder verklaart verzoeker zonder meer bereid te zijn tot vergoeding van smartengeld wegens het verzoeker aangedane misbruik. Verweerder plaatst echter kanttekeningen bij het gestelde causale verband tussen het misbruik en de door verzoeker opgelopen ziekte die heeft geresulteerd in de arbeidsongeschiktheid van verzoeker. Verweerder voert daartoe aan dat de als extreem te beschouwen levensstijl en keuzes van verzoeker niet zonder meer en zeker niet voor het geheel kunnen worden toegeschreven aan het misbruik in zijn jeugd. Verweerder erkent de aannemelijkheid van een worsteling in identiteit, maar wijst op de volwassen leeftijd waarop verzoeker bijzondere en risicovolle keuzes maakte en op de daarbij behorende vrije wil en verantwoordelijkheid van verzoeker. Ook wijst verweerder op mogelijke, doch niet nadere geconcretiseerde, negatieve invloeden vanuit de sociale omgeving van verzoeker die mede ten grondslag zouden kunnen liggen aan de mate waarin schade is ontstaan. Ten slotte merkt verweerder op dat ook het noodlot een rol kan hebben gespeeld, waarbij dan de vraag gesteld moet worden of en zo ja, in hoeverre verweerder voor de daardoor ontstane schade verantwoordelijk kan worden gehouden. Samenvattend vraagt verweerder de Compensatiecommissie om al deze aspecten in haar afweging te betrekken.

overwegingen compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 Op basis van de overgelegde stukken is aannemelijk geworden dat de arbeidsongeschiktheid van verzoeker voortvloeit uit de ziekte van verzoeker alsmede dat de arbeidsongeschiktheid tot aanzienlijke -en dus substantiële- vermogensschade heeft geleid. De Compensatiecommissie acht ook zonder meer aannemelijk dat het misbruik dat verzoeker is aangedaan een negatieve invloed heeft gehad op het leven van verzoeker.

De Compensatiecommissie is echter van oordeel dat niet zonder gerede twijfel aannemelijk is dat de gedragingen en keuzes van verzoeker, waardoor de ziekte en arbeidsongeschiktheid zijn ontstaan, in hoofdzaak toe schrijven zijn aan het misbruik in zijn jeugd. Blijkens een toelichting op de compensatieaanvraag d.d. 29 juni 2012 is verzoeker "seksueel de verkeerde kant opgegaan" en sinds 1985 seropositief. De oorzaak van deze ziekte en arbeidsongeschiktheid dient naar het oordeel van de Compensatiecommissie in hoofdzaak gezocht te worden in een op volwassen leeftijd gemaakte keuze van verzoeker, welke keuze in een te ver verwijderd verband staat met het misbruik uit zijn jeugd om de gevolgen van die keuze voor rekening en risico van verweerder te laten komen. Dit brengt met zich dat -gelet op de daartoe gestelde eisen in de Compensatieregeling waarbij schade zonder gerede twijfel in een causaal verband dient te staan met het misbruik- de arbeidsvermogensschade die voortvloeit uit de arbeidsongeschiktheid niet voor vergoeding in aanmerking komt.

4.7 Anders ligt het daar waar het het opleidingsniveau van verzoeker betreft. Zonder twijfel acht de Commissie een causaal verband aanwezig tussen het misbruik en het moeizaam volgen van een schoolopleiding (LTS) en het tengevolge daarvan geleden arbeidsvermogensschade. Zij baseert dit op het gegeven dat de LTS-schoolperiode in de tijd bezien aansluit op de periode van het verzoeker aangedane misbruik. De dientengevolge ontstane arbeidsvermogensschade kan naar het oordeel van de Compensatiecommissie als substantieel worden aangemerkt en komt voor vergoeding in aanmerking. Aangezien een concrete berekening niet mogelijk is, zal de Compensatiecommissie de omvang van deze schadepost schattenderwijs moeten vaststellen.

4.8 Ten slotte is de Compensatiecommissie van oordeel dat van mogelijk negatieve omstandigheden in de sociale omgeving van verzoeker, waaraan verweerder refereert, niet is gebleken. De Compensatiecommissie hecht er overigens aan nadrukkelijk op te merken dat zij zich rekenschap geeft van de ernst en de duur van het verzoeker op een kwetsbare leeftijd aangedane seksuele misbruik. Het gaat daarbij om aspecten, die met name meewegen in het kader van de beoordeling van de smartengeldcomponent.

4.9 De Compensatiecommissie komt tot het oordeel dat, mede gelet op de in de compensatieregeling geformuleerde toerekening van de vermogensschade als omschreven in artikel 5 sub 5, in dit geval een bedrag van €40.000,- alle omstandigheden in aanmerking genomen een billijke tegemoetkoming is voor de materiële en immateriële schade.

4.10 Verzoeker heeft nota's overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €2.078,85.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder aan verzoeker een bedrag van €40.000,-- te betalen, alsmede aan de verlener van rechtsbijstand ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €2.078,85, beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 29/05/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter